

EURO BÖLGESİ VE MALİ İSTİKRARSIZLIK: YENİ AVRUPA İSTİKRAR MEKANİZMASI BAŞARILI OLACAK MI?

Hakkı ODABAŞ

Doç.Dr.

Uşak Üniversitesi

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Maliye Bölümü

Bir Eylül Kampüsü 64200 – UŞAK

E-posta: hakk.odabas@usak.edu.tr

Ercan BAHTİYAR

Araştırma Görevlisi

Uşak Üniversitesi

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Maliye Bölümü

Bir Eylül Kampüsü 64200 – UŞAK

E-posta: ercan.bahtiyar@usak.edu.tr

Özet

Çalışmamızda 2013 yılında devreye girmesi kararlaştırılan Avrupa İstikrar Mekanizmasının niçin gerekli olduğu ve bir önceki Avrupa Mali İstikrar Fonundan hangi yönleriyle farklılaştığı incelenmeye çalışılacaktır. Mekanizmanın temel amaçlarıyla birlikte Maastrich kriterleriyle konulan bir takım sınırların aşılması halinde üye ülkelere uygulanması öngörülen yaptırımların boyutu araştırılacak ve rakamsal sonuçlara ulaşmaya çalışılacaktır. Bu noktada Avrupa Birliği üye ülkelerinin de mekanizmaya bakışının değerlendirilmesi gereği doğmaktadır. Genel itibariyle üye ülkeler arasında bulunan güçlü ekonomilerin, zayıf ve gittikçe sorunları artan ekonomilerin kendilerine zarar verme tehlikesinden dolayı, zayıf ve borç miktarı gittikçe artan ekonomilerin ise bilindiği üzere kendi politikaları dışında bir yardım ile kısa sürede refaha ulaşabilmeleri için mekanizmanın sağlıklı işlemesi taraftarı oldukları görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Euro bölgesi, Euro bölgesi bütçe açıkları, Avrupa İstikrar Mekanizması

Alan Tanımı: Kamu Maliyesi (Ekonomi)

EURO ZONE AND FISCAL INSTABILITY: WILL NEW EUROPEAN STABILITY MECHANISM BE SUCCESSFUL?

Abstract

In this study why the European Stability Mechanism (ESM) (that is agreed to come in to force in 2013) is necessary and its different aspects from the European Financial Stability Facility (EFSF) will be investigated. With the basic purposes of the ESM, the size of sanctions provided to be implemented on member countries will be examined in case of overstepping the limitations that has been determined with Maastricht Criteria. At this point it is necessary to assess the angle of European Union member countries on the mechanism. In general it has been seen that the strong countries among the member countries are espousal of the mechanism due to possibility of to be suffered by the poor countries. Poor member countries are also espousal of the mechanism, in order to achieve prosperity with foreign aids.

Keywords: Euro zone, Euro zone budget deficits, European Stability Mechanism (ESM)

Jel Classification: H6, O52

1. GİRİŞ

2008 yılı itibariyle ABD merkezli ekonomik krizin dünyada hızla yayılmaya başlaması ve ardından Avrupa Birliği'ne sıçramış olması 2000 yılından itibaren ortak para birimi Euro'nun kullanıldığı ve 2004 yılında ise tarihinin en büyük genişlemesini gerçekleştirmiş olan birlik için bir takım sıkıntıların kolay aşılabilmesi gibi bir durumu ortaya çıkarmıştır. 27 üye ülkenin bugün 17'si ortak para birimi Euro'yu kullanırken üye ülkelerin herhangi birinin karşılaşacağı ekonomik sorunun diğer üyeleri de etkileyeceği açıktır. Nitekim Yunanistan, Portekiz, İtalya ve İrlanda'nın içinde bulunduğu durum diğer tüm birlik üyelerini etkilemiş ve ortak önlemlerin alınması yolunda atılan adımları hızlandırmıştır.

Küresel krizin olumsuz etkileri AB ülkelerinde kamu açıklarının ve borç stoklarının aşırı şekilde yükselmesi ve birçok ülkede kamu maliyesinin sürdürülebilirliği konusunda endişelerin artmasına neden olmuştur. Bazı çevrelerde Euro Krizi olarak da adlandırılan AB'nin ve özellikle Euro alanında bulunan ülkelerin içinde bulunduğu durumun en önemli göstergesi ise ciddi borç yüklerine sahip olmalarıdır. Bu yüzden üye devletler kendilerini bir takım önlem alma çabaları içerisinde bulmuş, bunun yanında ise mevcut krize karşı alınacak önlemlerin tek bir çatı altında kurumsal bir şekilde yapılması öngörülmüştür.

Ayrıca gelecekte meydana gelebilecek bir krize karşı devreye girecek önlemlerin kapsam ve derinliğine ilişkin alınamayan ortak karar ve tedbirler de AB’de kurumsal ve sistemli bir krize karşı önlem mekanizmasının varlığını gerekli kılmaktadır. Çalışmamızın amacı da bu çerçevede şekillenmekte ve AB’nin şu an içinde bulunduğu krizin yanı sıra olası krizlerle de mücadele edebilmesini kolaylaştıracak bir mekanizmanın incelenmesi hususuna yönelmektedir. Bu noktada AB maliye bakanları tarafından 2013 yılında devreye girmesi planlanan Avrupa İstikrar Mekanizması’na niçin gerek olduğu, bununla birlikte önceki istikrar fon ve mekanizmalarından ne gibi farklılıkların olacağı ve en önemlisi temelde bulunan hedeflerin neler olduğu incelenecektir. Bununla birlikte Avrupa İstikrar Mekanizması’na geçiş ve olası sonuçları mevcut rakamlar üzerinden değerlendirilmeye çalışılacak ve mekanizmanın uygulanabilirliği konusunda da görüşlere yer verilecektir.

2. EKONOMİK KRİZ VE AVRUPA BİRLİĞİ’NİN DURUMU

Tarihine bakıldığı zaman 1970’lere dayandığını göreceğimiz AB’nin tek para birliği amacının geçen yıllarda adım adım bir Euro bölgesi halini aldığı görülmektedir. Avrupa’nın entegrasyonunda ciddi bir hareket olarak görülen parasal birliğin sağlanması AB üye ülkeleri için eski milli egemenlikten finansal bir politikaya geçiş anlamına da gelmektedir. Bu durum politikanın ekonomi üzerindeki etkisini de ortaya çıkarmıştır (Sülün,2006:7). AB üye ülkelerinin ulusal para birimlerini terk ederek tek ve ortak bir para birimini kullanmak istemelerinin ardında, güçlü bir ekonomik ortamın yaratılmasıyla birlikte iyi finansman koşullarının ortaya çıkması, tek pazar fikrini tamamlayıcı olması, işletme maliyetlerini azaltması ve dünyadaki parasal istikrara katkı gibi temel ekonomik amaçlar bulunmaktadır. Günümüzde bu parasal birlik kurulmuş ancak bir takım ekonomik aksaklıklardan dolayı tek para birimi Euro’nun kullanıldığı üye ülkelerden oluşan ve “Euro Bölgesi” olarak adlandırılan birliğin mevcudiyetini tehlike altına almıştır.

Küresel ekonomik krizin etkileriyle mücadele eden AB üye ülkeleri ilk olarak 2010 yılının ortalarında Yunanistan’da ortaya çıkan borç kriziyle de baş etmek durumunda kalmışlardır. Bundan dolayı AB üye ülkelerinin alacak olduğu önlemler arasında borç krizine de çare bulma arayışları hızlandırılmıştır. Bununla beraber Euro alanında bulunan bazı ülkelerin önemli kredi derecelendirme kuruluşları tarafından kredi notlarının ciddi derecede düşürülmesiyle beraber Yunanistan ve Portekiz’den sonra İrlanda’nın da devlet tahvillerinin değersiz derecesine kadar getirilmesine AB ve ilgili ülkeler ciddi tepkiler gösterirken bu durum mevcut krizi tırmandırmıştır. Euro 17 olarak adlandırılan Euro alanına

dahil olan üye ülkelerde ortak para birimi Euro'nun kullanılması ve bu ülkelerde para politikasının Avrupa Merkez Bankası tarafından tek bir elden uygulanıyor olması Euro 17'ye dahil olan ülke ekonomilerinin birbirine sıkı bir biçimde bağlı olmalarına ve bir Euro ülkesinde meydana gelen olumsuzlukların diğer Euro ülkelerine de kısa bir zaman içerisinde yayılmasını kolaylaştırmaktadır. Bununla birlikte AB üyesi ülkelerin finans ve reel sektörlerinin yüksek entegrasyon seviyesi de bu ülkelerin birbirinden etkilenme seviyelerini ve hızını da arttırmıştır. (Değerli ve Örs,2011:3).

Tablo 1. AB üye ülkelerinin kamu borç stoku

Euro Bölgesi (17)	2007	2008	2009	2010
GDP Cari Fiyatlar (milyon €)	9 035 939	9 264 270	8970 953	9 204 316
Bütçe Dengesi (milyon €)	-60 082	-188 988	-566 680	-550 481
%, GSYİH	-0.7	-2.0	-6.3	-6.0
Kamu Harcamaları %, GSYİH	45.9	46.9	50.8	50.4
Kamu Gelirleri %, GSYİH	45.2	44.8	44.5	44.4
Kamu Borcu (milyon €)	5 984 848	6 472 881	7 116 276	7 837 207
%, GSYİH	66.2	69.9	79.3	85.1
AB (27)	2007	2008	2009	2010
GDP Cari Fiyatlar (milyon €)	12 398 526	12 494 352	11 788 046	12 280 644
Bütçe Dengesi (milyon €)	-108 011	-296 010	-803 807	-784 107
%, GSYİH	-0.9	-2.4	-6.8	-6.4
Kamu Harcamaları %, GSYİH	45.6	46.9	50.8	50.3
Kamu Gelirleri %, GSYİH	44.8	44.6	44.0	44.0
Kamu Borcu (milyon €)	7 310 759	7 782 775	8 768 748	9 828 232
%, GSYİH	59.0	62.3	74.4	80.0

Kaynak: Eurostat 04/2011.(http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/2-26042011-AP/EN/2-26042011-AP-EN.PDF).

Tablo 1'de hem AB üye ülkelerinin tamamının hem de Euro bölgesine dahil olanlarının kamu finansmanı ile ilgili rakamları verilmiştir. Bu tablodan da anlaşılacağı üzere krizin bir takım etkileri devam etmekte ve bu durum ise ilgili önlemlerin daha hızlı bir şekilde alınmasını gerektirmektedir. Tabloya

bakıldığında 2010 yılı kamu açıklarının hem Euro alanında hem de tüm üye ülkelerin dahil edildiği grup olan AB 27’de 2009 yılına göre azalmış olduğu görülürken 2010 yılında gerçekleşen kamu borçlarının ise bir önceki yıla göre arttığı görülmektedir. Euro alanındaki kamu borçlarının GSYİH’ya oranı 2009 yılında %79,3 iken 2010 yılında bu oran %85,1’e yükselmiş, AB 27’de ise bu oran %74,4’ten %80,0’a çıkmıştır. Kamu açıklarının GSYİH’ya oranı ise Euro alanında bir önceki yıl rakamı olan %6,3’ten %6,0’a azalırken AB 27’de %6,8’den %6,4’e gerilemiştir.

2010 yılında kamu harcamaları ise hem Euro 17 hem de AB 27 ülkelerinde 2009’a göre az da olsa düşüş gösterirken aynı dönemde kamu gelirleri neredeyse hiç değişmemiştir. Krizle ciddi anlamda iç içe olan ülkelerde uygulanan sıkı önlemlerin çıktıkları henüz tabloda görülemezse bile eğilimin mevcut politikalar doğrultusunda kamu borç ve giderlerini azaltıcı yönde olduğudur. Ancak bu tablo AB’nin borç stoku ve genel bütçe açığı ile ilgili önemli rakamları içermekteyken ülkeler bazında bakıldığında bütçe açıkları ya da borç stokları oranında çok ciddi farklar ortaya çıkmaktadır. Bir ülke belirtilen kriterlerin çok üzerindeyken diğer bir ülke şartlara uygun durum sergileyebilmektedir.

3. KRİZE KARŞI ALINAN ÖNLEMLER VE OLUŞTURULAN MEKANİZMALAR

Piyasalara ve kamu sektörüne ciddi anlamda etki eden kriz gelişmiş Avrupa ekonomilerinin çoğunda 2010 yılının en önemli yerini tutmuştur. Euro bölgesinde bulunan ülkelerin kamu maliyelerinde görülen bozulmalar ise bir takım yardımları gerekli kılmıştır (Manasse, 2011). Özellikle kamu borcunun çevrilebilmesiyle ilgili bir takım sorunlar yaşayan üye ülkelerden bazıları yardım taleplerini AB’ye iletmek zorunda kalmışlardır. Bu durum karşısında Mayıs 2010 yılında AB ve IMF ortaklığında toplam 750 milyar Euro’luk bir fonun devreye sokulması kararlaştırılmıştır. Bu fondan Yunanistan’ın başvurusu üzerine 110 milyar Euro’luk bir destek paketi oluşturulurken, Kasım 2010 yılında İrlanda’ya 85 milyar Euro tutarında bir paket gönderilmiştir. Nisan 2011’de ise Portekiz’in başvurusu üzerine 78 milyar Euro’luk bir paket yine aynı işbirliği tarafından açıklanmıştır. Ardından AB Komisyonu tarafından Temmuz 2011’de Yunanistan için 109 milyar Euro’luk ikinci bir yardım paketinin açıklanması dönemin popüler problemlerinden olan Euro Bölgesinin hakkındaki endişeleri tekrar gündeme getirmiştir(DW-07.2011).

Söz konusu ülkelerin Euro alanı içerisindeki büyüklükleri diğer üyelere göre çok fazla olmadığından dolayı bunun gibi kurtarma paketleri ile bir takım sorunlara çözümler getirilebilmekte fakat bu çözümler de uzun vadeli olmamaktadır. Euro

alanında büyük yer kaplayan ülkelerden birinin yardım talebinde bulunması AB için asıl sorunu ortaya çıkaracağından dolayı AB'nin olası sorunlara karşı kalıcı çözümler üretmesi gerekmektedir. Bu da bir takım kurum ve organizasyonların yeniden oluşturulması ya da geliştirilmesi ile birlikte olacaktır. Bu alanda yapılan çalışmalardan biri olan İstikrar ve Büyüme Pakti üye ülkelerin uymaları gereken temel mali kriterleri belirlemektedir. Bu kriterlerin önemli olanlarından biri bütçe açığının GSYİH'e oranının üst sınırının %3 olmasıyken 2000-2007 arasında bu kural Yunanistan tarafından 8, İtalya tarafından 5, Almanya tarafından 4, Portekiz tarafından 4 ve Fransa tarafından 3 kez ihlal edilmiştir (USAK, 2011).

Tablo.2 Avrupa Birliği tarafından uygulamaya konan kurtarma paketleri

Kurtarma Paketleri	Tüm ülkeler	Almanya	Fransa
Avrupa Finansal İstikrar Fonu (EFSF)	440	147,4	110,7
Avrupa Finansal İstikrar Mekanizması (EFSM)	60	12,0	9,7
IMF – Euro Kurtarma Planı	250	14,9	12,3
AB – Yunanistan'ı Kurtarma Planı	80	22,3	16,8
IMF – Yunanistan'ı Kurtarma Planı	30	1,8	1,5
Avrupa Merkez Bankası tarafından hükümet tahvillerinin satın alınması (30 Temmuz 2010'a kadar).	60	16,4	12,3
TOPLAM (Milyar Euro)	920	214,9	163,3

Kaynak:Hans-Werner Sinn (2010:3)

Tablo 2'ye bakıldığında hemen hemen 2010 yılının ilk yarısına kadar yapılan müdahalelerde Almanya ve Fransa önemli role sahip iki ülke olarak yardım fonlarının büyük bir bölümünü oluşturmuşlardır. Ancak gerek o tarihe kadar açıklanan paketler, gerekse günümüze kadar gerçekleştirilen yardımlar henüz amacına tam anlamıyla ulaşamayan kısa süreli müdahaleler olarak değerlendirilmektedir (Werner Sinn, 2010:4).

Ekonomide ortaya çıkan her bir sorun mevcut sistemde bir eksikliğe ya da boşluğa işaretir ve bu eksikliklerde mutlaka yanlarında telafi imkanı da getirmektedirler. Fakat her telafinin bir yan etkisi olacağı gibi asıl amaçlanan bu etkinin minimize edilmesidir (Odabaş ve Bahtiyar, 2010:165). Bu durumda krizlere karşı önlem olarak oluşturulan AB mekanizmalarının temelindeki çıkış noktası da uygulanan sürdürülemez maliye politikaları sonrasında ciddi borç yükleri altına giren Euro alanındaki ülkelerin borçlanma maliyetlerinin de büyük ölçüde artması sonucunda

daha önemli mali problemlerle karşılaşmış olmalarıdır. Bundan dolayı oluşturulan mekanizmaların temel amaçları arasında ise mali sorunlarla karşı karşıya kalan bu ülkelerin borçlanma maliyetlerini düşürmek en başta gelmektedir (Değerli ve Örs, 2011:10).

Küresel Kriz öncesinde Euro bölgesi dışında kalan üye ülkelerin ödemeler dengesinde karşılaşılabilecekleri potansiyel sorunlarda ve buna bağlı olarak ortaya çıkabilecek dış finansman güçlüklerinde devreye girmek amacıyla Ödemeler Dengesi Fonu adında bir organizasyon tesis edilmiştir. AB'nin mali istikrar ve dengesinin sürdürülebilmesi için yapılmış olan en kapsamlı çalışma bu iken küresel krizin etkileriyle AB'nin bu durumunun muhafaza edilmesi için farklı bir takım önlemlerin de alınması gerekmiştir. Bunların arasında ilk olarak ise bir defalık olmak üzere Yunanistan'ın içinde bulunduğu ekonomik darboğazdan kurtulabilmesi için oluşturulan Kredi Havuzu bulunmaktadır. Devamında mali sorunlarla baş etmeye yönelik tüm AB üye ülkelerine finansal destek sağlama amaçlı Mayıs 2010 tarihinde yürürlüğe giren Avrupa Finansal İstikrar Mekanizması'nın (EFSM) yanı sıra aynı tarihlerde AB ekonomi ve Maliye Bakanları Konseyi (ECOFIN) tarafından Euro alanına dahil üye ülkelerin katılımıyla çeşitli borç sorunları yaşayan Euro Bölgesi devletlerine geçici mali destekler sağlayarak parasal birliğin mali istikrarının sürdürülebilirliğini tesis etmek amacıyla da Avrupa Finansal İstikrar Fonu (EFSF) oluşturulmuştur.

4. AVRUPA İSTİKRAR MEKANİZMASI

Mevcut kriz boyunca Euro bölgesinde bulunan üye devletler Euro alanındaki istikrarı korumak için bir bütün olarak kararlı ve koordineli hareket etme yolunu seçmiş ve bu noktada gerekirse büyümelerinden ödün verme pahasına çözüm yolları geliştirmişlerdir. Ancak tercih edilen çözüm yolları genel itibarıyla kısa vadeli çözümlerden öteye gidememiş ve bu durum AB'nin de gelecek yıl planları arasında hızlı bir şekilde yer almaya başlayan kurumsal bir istikrar mekanizması fikrinin geliştirilmesini hızlandırmıştır. (Reuters-03,2011). Son olarak EFSF ve EFSM 2010 yılı Mayıs ayında tesis edilirken geçici bir süre faaliyet göstermeleri hususunda hem fikir olunmuş ve 28 Kasım 2010 tarihinde Euro alanına üye devletlerin Ekonomi ve Maliye Bakanları Konseyi'nde alınan karara göre Avrupa İstikrar Mekanizması'nın (ESM) 2013 yılında devreye girmesi ve daha önce kurulan bu iki organizasyonun tüm görevlerini kapsamaması planlanmıştır. Böylece ESM Euro bölgesi üye ülkelerinin yanı sıra diğer üye ülkelerin de ekonomik problemlerine karşı çözüm yolu arayacak tek kurumsal organizasyon olacaktır. Hükümetlerarası bir organizasyon niteliğinde olacak olan mekanizma Lüksemburg'da faaliyet gösterecek ve Euro bölgesi üye ülkelerinin maliye

bakanları tarafından oluşturulacak olan Governörler Kurulu'na sahip olacaktır. Bu kurul, mali yardımın sağlanması, mali yardımın koşul ve niteliği, mekanizmanın borç verme kapasitesi ve borçlanma araçlarının tür ve dağılımını değiştirilmesi hususlarında mutabakatla karar verme yetkisine sahip olacaktır. Bu konular dışındaki tüm kararlar ise nitelikli çoğunlukla gerçekleştirilecektir.

Her ne kadar farklı otoriteler tarafından eleştirilen bir mekanizma olsa da önceki istikrar mekanizmalarının kuruluşunda bile ileri tarihte işler hale getirilecek bir ESM'den bahsedilmekte ancak bu kurumsal yapının müdahaleleri çerçevesinde nelerin yapılacağı ve yapılmayacağı hususunda uzlaşma bulunmamaktaydı. Ancak son krizle birlikte bu kararların alınması süreci hızlanmış ve bu alanda gerekli tüm materyaller toplanmıştır (Micossi,2011:9).

Mekanizmanın 700 milyar Euro tutarında sermaye tabanına sahip olması ve bu sermaye tabanı aracılığıyla birlikte 500 milyar Euro tutarına kadar kredi verilmesine imkan sağlaması hedeflenenler arasındadır. Sermayenin 80 milyar Euro'luk kısmı nakit 620 milyar Euro tutarındaki kısmı ise hükümetler tarafından taahhüt edilen çekilebilir sermaye ve kefaletlerden oluşacaktır. ESM'nin üye devletlere sağlayacağı mali yardım doğrudan kredi şeklinde olacaktır. Talepte bulunan ülkenin mekanizmadan faydalanabilmesi için Komisyon, IMF ve talepte bulunan üye ülke tarafından üzerinde mutabakata varılmış ekonomik uyum programlarının uygulanması gibi sıkı koşullara tabi olacaktır (Değerli ve Örs, 2010:16).

Sürece bir bütün olarak bakıldığında içinde bulunulan dönemde EFSF ve EFSM'ye düşen en zor görev mevcut kurtarma politikalarını sürekli olarak uygulama yeterlilikleri hususunda ortaya çıkmaktadır (Belke,2010:15). Bu noktada sürekli ve kurumsal bir fonun oluşturulması ise tercih edilen yollardan biri olacaktır. Yeni istikrar mekanizmasıyla birlikte mevcut kurtarma paketlerinin devamlılığının sağlanması hedeflenenler arasında yer alırken, özellikli durumlarda AB üyesi tüm ülkelere kredi kullandırımı hedeflenmekte ve bununla birlikte müdahale yöntemlerinin en önemlilerinden biri ise daha önce uygulanmış bir yöntem olan ilgili ülkenin devlet tahvillerinin satın alınması yoluna başvurulması çözüm yolları arasında sıralanmaktadır (Manasse, 2011).

5. SONUÇ

2008 yılında ABD'de ortaya çıkan krizin hızlı bir şekilde küresel kriz halini alması ve Avrupa Birliği'nde başta ekonomik anlamda eksiklikleriyle birlikte üye ülkelerin tamamının aynı ekonomik seviyede olmaması, üye ülkelerde kamu açıkları ve borç stoklarını önemli ölçüde arttırmıştır. Kamu maliyesinde yaşanan

sıkıntılara karşı önlemlerin gecikmesi de mevcut borç krizinin etkilerini arttırmış ve özellikle parasal birlikte bulunan Euro ülkelerini tehlike içine sokmuştur.

Kamu maliyesinde sorun yaşayan ülkelere diğer üye ülkelerin yardım etmeleri konusunda uzlaşmış, ancak her ülkenin tavrı bu konuda aynı olmamıştır. Dolayısıyla yapılan yardımların objektif ve mevcut krizi çözmeye yönelik olmasını sağlayacak bir organizasyonun gerekliliği ve kısa vadeli çözümlerin yanı sıra kurumsal bir mekanizmanın tesis edilmesi için 2013 yılında devreye girecek Avrupa İstikrar Mekanizması üzerinde anlaşmaya varılmıştır. Özellikle ileride karşılaşılabilecek krizlerle mücadele için faydalı olabileceği savunulan fonun 2013 öncesinde başlayıp fonun devreye girdiği tarihte de devam eden krizlere etkisinin pek fazla olmayacağı da belirtilirken mekanizmanın devreye sokulma nedenlerinin en başında spekülasyon müdahaleleri durdurmak ve AB için en kötü senaryo olan krizin büyük ekonomilere yayılmasını engelleme amacı gelmektedir. Karşılaşılan sorunlarla sistemli bir mücadeleye girecek olan mekanizmanın bölgesel çapta hizmet verebilecek bir organizasyon olması olumlu yönlerden biri olarak değerlendirilmektedir. Fakat yine de krizlere etkin bir biçimde müdahale etmesi hususunda önceki fon ve mekanizmalardan pek farklı olduğu düşünülmemektedir.

Parasal birliğe destek programlarının temel hedefleri; rekabet gücünün arttığı bir ortamda daha fazla istikrar ve sağlamlıkla birlikte dayanışmayla sorumluluğun da dengelenmesi şeklinde belirlenmiştir. Bu noktada birliğin 2020 stratejisi içerisine dahil edilen Avrupa İstikrar Mekanizmasının 2013 yılında devreye girmesiyle birlikte devam edecek süreçle ilgili beklentilerin de oldukça yüksek olduğu görülmektedir.

KAYNAKÇA

Değerli, I. ve O. Örs. (2011). “Avrupa Birliği’nde Küresel Finansal Krize Karşı Alınan Önlemler ve Birliğin Rekabet Gücünün Arttırılmasına Yönelik Girişimler: Euro Rekabet Paketi”, ABGS Ekonomik ve Mali Politikalar Başkanlığı:Ankara, Mayıs 2011.

DW-World.de (2011), Deutsche Welle, <http://www.dw-world.de/dw/article/0,,15258398,00.html>, erişim:22.07.2011

Manasse, P. (2011). “The Trouble with the European Stability Mechanism”, Nisan 2011, <http://www.voxeu.org/index.php?q=node/6315> erişim: 19.07.2011.

Micossi, S., J. Carmassi ve F. Peirce. (2011). “On *The Tasks of the European Stability Mechanism*”, CEPS Policy Brief, No:235. <http://www.ceps.be/book/tasks-european-stability-mechanism> erişim: 23.07.2011

Odabaş, H. ve E. Bahtiyar. (2010). “*Küresel Kriz Bağlamında AB Üye Ülkeleri Bütçe Açıkları: Genel Bir Değerlendirme*”, Ekonomi Bilimleri Dergisi, C.2,S.1,Ss.161-167.

Reuters. (2011), “Factbox: The Euro zone’s ESM permanent bail-out fund”, <http://uk.reuters.com/article/2011/03/25/us-eurozone-esm-idUKTRE72O2OW20110325> erişim: 24.07.2011

Sinn, H.W. (2010). Rescuing Europe, Cesifo Forum Special Issue, V.11, Munich. <http://www.cesifo-group.de>. erişim:19.07.2011

Sülün, D. (2006). Euro ve Avrupa Bütünleşmesi, İzmir Ticaret Odası:İzmir.

Uluslararası Stratejik Araştırmalar Kurumu. (2011). “Krizdeki Birlik: Euro Bölgesi’nin Borç Sarmalı ve AB’nin Geleceği”, USAK AB Araştırma Merkezi, USAK Raporları No 11-01.Mart 2011.

Belke, A., (2010). The Euro Area Crisis Management Framework: Consequences and Institutional Follow-ups, Discussion Papers, DIW:Berlin. <http://ideas.repec.org/p/rwi/repape/0207.html> erişim: 27.07.2011

<http://www.europa.eu>

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu>